

గుర్తాథం టైపు చేస్తున్నాడు! ఆ చాల కొడుకున్నాడు. అదర గడుతున్నాడు.

దాచేస్తున్నాడు.

వారం రోజల్లోంచి అదే వరసా టైపుమిషనులో నుంచి కాగితాలు తీసి మళ్ళీ కాగితాలు ఎక్కిస్తున్నప్పుడల్లా నాలుగు పేటల దారంగల మోదివి సుబ్బులి నోటికి ఒక పక్కనుంచి గుచ్చి మరో పక్కనుంచి నైకి తాగుతూ దిట్టంగా కుట్లు చేస్తూన్నంత తృప్తి!

ఎడవేత్తో చొండోళ్ళు చుట్టుకుని రోలెవి కుడివేపు తోస్తూన్నప్పుడల్లా ఆమె కుడివేవి తన ఎడవేత్తో మెలి పెడుతున్నంత తృప్తి!

తన రెండు చేతులకీ ఉన్న వేళ్లన్నీ (ఎడమచేతి బోటనవేలు మినహాగా) ఉపయోగిస్తూ ఈ మీటూ, ఆ మీటూ (లేక ఈ మెట్టూ ఆ మెట్టూ, లేక ఈ కీ ఆ కీ) ఒకదానివెంట ఒకటి క్షణం బీరుపోకుండా, గబగబా నొక్కి పారేస్తూ ఉంటే— సుబ్బుల్ని చుట్టుకుని ఆ వెంపా ఈ వెంపా వాయింపి పారేస్తూ న్నంత తృప్తి!

ఇంత తృప్తి నిస్సూరించి ఆ టైపు మిషన్ గుర్తాథానికి.

తనలో ఆనుకొని విలవపుతున్న ఈ తృప్తి 'లిక్' అయిపోతుండేమో నన్ను భయంచేత గట్టిగా పెదాలు దిగించి ఉంచాడు గుర్తాథం.

ప్రపంచ భీకరత్వం తాండవిస్తూండ తన ముఖంలో.

తను కాబోతున్నది 'దగ్గం' అని గ్రహించలేక అజ్ఞానంతో దీవణమీద వారే పురుగులా ఓ ఈగ వచ్చి భరితలా మెరుస్తున్న అతని ప్రాచీన మీసంపై వారింది.

అంటే! ఆ పెదాలు వదులయాయి! ఆ విధంగా తన భీకరత్వం భయం కావలం సహించలేకపోయాడు గుర్తాథం! నందికేటడిలా బుస కొట్టాడు.

అంటే! ఆ పెనుగాలిలో ఎటో కొట్టుకు పోయింది ఆ అల్పజీవి, ఈగ! మళ్ళీ కనడలేదు.

"రోగం కుదిరిందా? చచ్చావా? చావు! ఇంకా చావు! చచ్చి చచ్చి చావు! ఇదికూడా తీసుకు చావు! ఇదికూడా...!" గుర్తాథం ఇప్పుడవన్నీ తీసుకు చస్తూండ టైపుమిషను.

టపటప తాడుతూ భస్తూంది.

వారం రోజల్లోంచి "ఏదో పోనీలే!" అని చూసే చూడనట్లున్నారు కుంటూ వస్తున్న సహ గుమాస్తాలు ఈ వేళ

గుర్తాథం చూపిస్తున్న ధాటికి బొత్తిగా తట్టుకోలేకపోయారు. అతను కురిపిస్తున్నది వీరద్యుత భయానక బీభత్స రౌద్ర

రసాల్లో ఏ జాతికి చెందిందో ఇదంతా గుర్తాథం తేల్చుకోలేకపోయారు. ఎక్కడి వసు అక్కడ కట్టిన తమ తమ కుక్కల్లోంచి లేచి చేతులు కట్టుకుని పెదాలు విరుస్తూ "అయ్యో, పాపం!" అనే జాబితో చూడ పొగారు.

విమిషించింది వికృతం అలంకృతం పోయింది అపనంత! గుర్తాథం చేత చిక్కిన అతని మొదటి భార్య (పెళ్ళికాక ముందు కొత్తగా ఉద్యోగంలో చేరిన రోజుల్లో "టైపురైటరు వా మొదటి భార్య" అని అపీసులో అందరి ముందూ ఎటుగెట్టి చాటుకున్నాడు గుర్తాథం! ఆ సంగతి ఆ అపీసులో అందరికీ ఇంకా జ్ఞాపకం ఉంది!) చేస్తున్న ఆర్థనాదం తప్ప మరేమీ వినిపించటం లేదు.

ఆ అపీసులో ఒక మూలగా ఉన్న తన చేబళ్లలో కూర్చుని తనకి రావలసి ఉన్న ప్రయోగనూ వగైరాలాంటి

వల్లకాదు కాదు, అపీసే అని నమ్మకం కుదుర్చుకున్నారు. అయినా ఎందుకైతే వా మంచిదని తమ తోడుకుట్టున్న కోలు గుండీలన్నీ గట్టిగా దిగించేశారు.

కాస్త చలి వచ్చింది! ఆకోచించటం మొదలెట్టారు.

మరైతే మిట్టమధ్యాహ్నంవేళ ఇంత హఠాత్తుగా వాతావరణం ఇలా మారి పోయి ఇంత చలింతుకు వేసింది?

ఓ సాడుగాలి ఏమ్మ చీలి తీసుకుని చెవిలో తిప్పకున్నారు. వెంటనే తొలి పార్చిం రాయన కనలు పంగలేమిటో!

మత్స్యవిక్రయశాలలా సదా సందడిగా ఉండే తన అపీసు చచ్చిపోయినట్లుంది. అంతిమ మడియల్స్ రోగి తంనర్ల ఉండే మానెదీపం దెవరెవ కొట్టుకున్నట్లు తన అపీసు ప్రాణం టపటపా కొట్టు కుంటూండల్లే ఉంది! ఆ కళ్ళం తప్ప మరేమీ వినిపించటం లేదు.

అందువేల వివరికే తెలుసుకుండా తన గమనించాలి. . .

గుర్తాథం వరసా పేపరులు నింపి ఒక్కలా చూస్తున్న ఓ సహగుమాస్తాకి హఠాత్తుగా దూరదృష్టి ఉట్టంది!

తన ప్రథమ భార్యని అదే పనిగా వాయింపి పారేస్తున్న గుర్తాథం కొద్ది క్షణాల్లో సామ్యునిపోతాడనీ, ఇంకా దేవుడు చల్లగా మేలు చేస్తే స్వప్నా తప్పకూడా పోతాడనీ పసిగట్టాడతను.

వెంటనే ఓ తెల్లకాగితం తీసుకుని (టైపుమిషన్ బొత్తిగా భారీ లేనందు వల్ల) న్యూనంతో ఓ అప్పీలు రాసి పేరు పేరునా అందరికీ చూపించి, వికృతంగా ఓ నాలుగు రూపాయల దాకా వసూలు చేసి, వ్యూహవేత రెండు కేసుల నోటి సోదాకాయలు తెప్పించి రెడిగా ఉంచాడు.

ఇదేమీ గమనించకుండా దురి

జాబితా జన్మడు

పెద్ద పెద్ద విషయా లాలోనిస్తున్న మేనేజరు మార్కండేయులు గారికి ఉన్నట్లుండి వెన్నులో చలి ఆరంభమైంది. తన పరిసరాల్లోంటిని ఓ సారి పరీక్షించు కున్నారు, తమ ప్రస్తుతం ఉన్నది వల్లకాట్ల కాదుగదా అన్న అనుమానం నిచ్చుతల్లి చేసుకోవడానికి.

తను కూర్చున్నది స్త్రీలుకుర్చీ! తన ముందున్నది స్త్రీలుటేబిల్! ఆ టేబిల్ మీద ఎర్రసీతా కలం, నల్లసీతా కలం, డైరీ, వీక్ కుషన్, పేపర్లు, వాటిమీద పేపరువెయిల్లు, రెండు భారీ ట్రేలు వగైరాలన్నీ ఉన్నాయి. ఎదురుగా గోడ గడియారం, దాని కలువక్క (క్రి వేంక టెక్సర్ స్వామివారి కాలెండరు, ఇటు పక్క గజలక్ష్మీదేవి కాలెండరు, పై నవగంధుసానూ, కిటికీలో వీళ్లకూజా, ఆ పక్కనే బోర్లింపిన గ్లాసూ— ఇవన్నీ వల్లకాట్ల ఉండవు. గారంటిగా ఇది

మార్కండేయులుగారు తల పంకిం చారు.

గుర్తాథం తప్ప మరెవరూ పని చేస్తున్నట్లులేదు! ధ కాదు, అతగాడు తప్ప మరెవరూ అపీసులో ఉన్నట్లేదు. ఉంటే ఈ సాటికి యథావిధిగా చేపల కంపు చేస్తూ ఉండవలసిందే గదా!

అందరూ పోవాలని రోడ్డుమీదికి పోయారా?

ఈ వేళ ఫ్రైమ్ మినిస్టర్, ప్రెసి డెంట్ ఈ ఊరు విజయం చెయ్య బోతున్నట్లెక్కడా పేపర్ల లేదే!

లేకపోతే రామానాథ్, వాగేశ్వరామ్. గంట మోగించి పూర్వనీ పిలుస్తూ ముసుకున్నారు మార్కండేయులు గారు. కాని, తీరా పిలిచి అడిగితే వాడు మాత్రం విజయం చెబుతాడని నమ్మకం ఏమిటి? అసలే వాడు యూనియన్ మనిషి!

పారేస్తున్నాడు గుర్తాథం.

ఓ కాగితం బొత్తి లాగిసి మరో కాగితంబొత్తి మిషన్లో కెక్కించేస్తు న్నాడు.

రేకుల పెడమీద వాన కురుస్తున్నట్లు టపటపా మోత! తెల్లటి కాగితాల్ని వల్లబడి పోతు న్నాయి.

ట్రే నిండిపోతూంది. . .

ముహూర్తందగ్గరపడుతుండవుంత పాదావుడిగా బాల్ రూమ్ లోకి పరుగెత్తి, ఓ బీడి అంటించి రెండు దమ్ముల్లాగి, విసిరి, బూట్ కాలితో నేల రాసి, మళ్ళీ రోపలికి పరుగెత్తు కొచ్చాడు సోదాలు తెప్పించిన చంద్రాలావు.

కార్యం చేయమని చూపుతూ వచ్చినా...

గుర్తించాలి అంటూ చెప్పినా అది...

అలా చేస్తే తనకే ప్రతిష్ఠ! తన తలపులను చూపిస్తూ...

ఇంత నిశ్చయంగా అంటూనే... ఇంత ప్రయత్నం చేస్తూనే...

నెదవది, ఈ తలపు కోరం ప్రసన్నా పెట్టింది చచ్చారా...

గుర్తించి స్పృహ తప్పి ఎప్పుడు పడిపోతాడా, తెప్పించిన సోదాల్ని కొట్టి...

తైపుమిషన్ లోని రిప్పను ఇటునుంచి అటు, అటునుంచి ఇటు పరుగెడు...

ఆ మిషన్ లోని రోలు కాగితాల్ని భుజానీసుకుని గిరిగా తిరుగుతూంది...

సుబ్బలు నీళ్లు తోడుతుంటే చూడటం స్వతహాగా గుర్తించానికి సరదాగానే ఉంటుంది.

పాట్లగా గుమ్మలంటా ఉండి తాడు లాగి వచ్చిందా ఎగతెరిగి పడుతూ ఉంటుంది. కొత్తగా చూసేవాళ్ళకి లసలా

ఎవరీ ఎక్కడో ఉన్నా అలా తన ఎరుపుకి సుబ్బలు తెచ్చి గుర్తించే...

అంతేకాదు, సుబ్బలు నీళ్లు తోడే వచ్చుడు సంగీతం -- అదే ఇంగ్లీషులో 'రిథిం' అంటారే అది -- వినిపిస్తుంది. ఆమె చేతిగాజులు పయంబద్ధంగా పుల్ -- పుల్ -- పుల్ అంటాయి. వారం రోజుల్లా -- అలాగే గుర్తించుతూంటే గుర్తించానికి వెంటనే ఓ పాట జ్ఞానకం వచ్చింది. ఆ పాటలో సుబ్బలు ఉడికించాలిపించింది.

కొందరు కొన్ని పనులు చేయడానికి పుడతారు. అందరూ అన్ని పనులూ చేయలేరు. తెలిసిన పనిలో మెప్పు పొందడానికి చేసిన కృషి ఫలితమే కారణం జన్మడిని అని గర్వపడతాడు మనిషి. గతంలోని తప్పలు వర్తమానాన్ని వెక్కిరించి నప్పుడు భవిష్యత్ కాల సర్వపు కాటును తప్పించుకోవడం సాధ్యమా?

అర్రెంటుగా ఇట్లాగే పరుగెత్తి, కొయ్యపెట్టె తెరిచి సుబ్బలికి వాళ్ళ పుట్టింటి వారిచ్చిన సీగల్ రీడ్ హార్మోనియంకి ఓ నవరూబర్డ్ కట్టి మెళ్ళో వేలాడనుకుని దొడ్లో కొచ్చారు -- 'చిరుసలు -- చిరుకులు -- పడుతూ ఉంటే. . .' అని పాడుకుంటూ.

అంతే సుబ్బలు కాస్త కూడా ఉడుక్కోలేదు. మాతి అంచుదాకా తోడిన నీళ్ల బత్తె దబీసుని మాతిలోకి ఎదిరిన, రెండు చేతులూ నడుంమీద బిగించి పకకా వచ్చింది. గుర్తించానికి చాలా ఆశాభంగం కలిగింది.

ఆ తరచుల కోసం ఎప్పటిది. పైకి మాత్రం 'సర్వీయంట్ బిచ్చా' ఓ బురుజులపై రెండు ముద్దులు పెట్టి 'హిస్టరీ' అన్నాడు. ఇంకా రెగడదే సవ్యంది సుబ్బలు. ఈ సారి కోసం దాకులేకపోయాడు గుర్తాభం. 'ఎందుకలా ఇవేసిపావ్, ర తపళ్ల పక్కలే!' అన్నాడు. అతి కష్టంమీద వచ్చావుకుంది సుబ్బలు.

ఆ పైని 'అంత పెద్ద హాళ్ళడే పెడతో తగిలించుకుని ఉత్పాదన పాడారా? వాయింతుకుందా?' అంది. తన లోపం అప్పటికే అర్థం కాలేదు గుర్తాభానికి.

పాపి వాయింతుచూ అనుకున్నాడు. మరి తను ఇంతవరకూ ఎప్పుడూ హార్మోనియం వాయింతులే! రెండు చేతులతో పైపు చెయ్యటం తెలిసిన తనకి, ఒంటిపేల్తో హార్మోనియం వాయింతుంటే పెద్ద కష్టమేం కాదు గానీ, ఏ అక్షరానికి ఏ మెట్టు వాళ్ళారో కాస్త తెలుసుకోవా లంటే! ఆ ఒక్క పీటుకు తెలుసుకుంటే ఇంకా ఆ తరచుల ఎన్ని పాటల్లాగా ఉండవలసి పారెయ్యవచ్చు! పెళ్ళయిన నాలుగేళ్లయినా ఇంకా ఆ పీటుకు తెలుసుకోకుండా అక్షరం చేసి ఉరుకుస్తుండుకు తను తనే నిందించు కున్నాడు.

ఓ పాడుబుట్ట! మట్టిబుట్ట! తెలిసి తెలిసి అజ్ఞానంలో పడటమంటే ఇదే కాబోలు. . . తనూ పైపు నేర్చు కున్నాడు. మొదట్లో అదేదో చాలా కష్టమైన ప్రావీణి అనుకునేవాడు. అర్థం తెచ్చుకున్న తరచుల తిరిగి చూసుకుంటే ఏమంది? నిమిషానికి పాతిక మాటలు కొట్టేనే ప్రజ్ఞ వచ్చేసింది. లోయరు పాసయ్యాడు. మరుసటి రోజు హయ్యరు పాసయ్యాడు. ఇప్పుడేది కావాలంటే అది కళ్ళ మూసుకుని పైపు చెయ్యగలడు.

అయితే, పైపుమిషన్ లో ఏది వాక్కితే ఏ అక్షరం ఎదుతుందో చక్కగా తాటికాయంత అక్షరంతో రాసి ఉంటుంది. పైపు నేర్చుకోనివాడుకూడా కాస్త కష్టపడి మెట్లగా పైపు కొట్టే య్యవచ్చు!

మరి హార్మోనియం లో ఆ సాకర్యం బొత్తగా లేక! ఇంతటి అధ్యర్థమైన వాద్యపు కని పెట్టినవాళ్ళకి కనీసం తిట్టుకున్నాడు. పెట్టికలు విరిచాడు. ఇంకా కోసం పట్టు లేక -- 'అంతుకే దీనికి 'ఆకాశవాణి'లో

స్వీయం లేకుండా వాయింతుకున్నాడు. చూడగా అయిందని చంకలు వట్టు కున్నాడు.

'వాయింతుంటే అలా చంకలు వట్టుకుంటాయా?' అంది సుబ్బలు సాగిస్తూ.

పూటూగా ఏదో అనబోయాడు గుర్తాభం. పక్కంటి పిన్నిగారు పిళ్ళకోసం బావి దగ్గరి కొచ్చారు.

చచ్చిన ఇంట్లోకి పారిపోయివచ్చాడు గుర్తాభం. వెడకి తగిలించిన హార్మోనియం తీసి పట్టుమంచం మీద పెట్టాడు. 'పెద్ద పనుస్యగా తయారైందే, ఎలా?' అనుకున్నాడు. రెండు చేతులతో జాతు పీక్కున్నాడు. మళ్ళీ తల దువ్వు కున్నాడు.

అటు ఇటు వచ్చాళ్ళ చేస్తూ ఎడమచేతి చిటికెన వేలి గోటితో దంతాల మధ్యన ఇరుక్కున్న 'అవకాయపీచు (పొద్దుటిది) లాగి అవతల పారేశాడు. వెంటనే జ్ఞానోదయమైంది!

ఎలా? తనలో నుం చొక బుల్లిగుర్తాభం బయటికొచ్చి, భుజం తట్టి, 'ప్రయత్నిస్తే మానవుడి కసాధ్యమైందేదీ లేదోడు, గుర్తాభం!' అన్నాడు. 'అలా?' అన్నాడు గుర్తాభం ఆశ్చర్యపోతూ.

'అలాగే!' అని బుల్లి గుర్తాభం లోపలి కెల్లిపోయి గడియ వేసేసుకున్నాడు. ఒక్క గెంతులో పట్టెమంచంమీది కెల్లిపోయాడు గుర్తాభం. భాసం పట్టు వేసుకూర్చుని, హార్మోనియం పట్టెవి ముందుకి లాక్కున్నాడు. ఎదంతెయ్య దాని తిల్లిమీద వేసి ఓ సారి తల పైకెత్తి రూలం కమ్ముంకేసి చూస్తూ అలోచించటం మొదలెట్టాడు.

ఆంధ్రమాష కక్తరము తెప్పి? ఏదై ఆరని జ్ఞాపకం. అంటే ఈ హార్మోనియం లో ఏన్నా పెద్దా, నూనూ తెలుపూ -- అన్నీ కలిపి ఏదై ఆరు మెట్లు ఉండాలన్నమాట! ఉన్నాయా? ఒకటి, రెండూ, మూడూ, నాలుగూ . . . నంబై! ఇంతేనా?

అ. దొక్కమీద ఎవరో దోల వాయింతులు 'రాం' అని వినిపించింది. అంటే ఈ హార్మోనియం చేసిన వాడెక్కడో ఎప్పుడో కాలం వేకాడన్న మాట!

"మరింకే! అలా చెప్పు! అరవ్యాళ్లకి అన్నీ కలిపి మొత్తం ముప్పయ్యేనిమిదో, ముప్పయ్యేలోమీదో నేలగా అక్షరాలా? అందుకే వాళ్లకి పరిపాించింది హామీ! తెలుగువాళ్లం మన కెలా పరిపాతుంది?"

"ఏమిటి మీ రచిస్తా?"
"కాదు కూడదుంటే ఇంగ్లీషు వాళ్ల క్లాసు పరిపాతుంది, లేమిగ్గా! వాళ్ల కిరెన్ య్యారేగా అక్షరాలా? పైగా గుణితాలు బోల్తాగా లేవయ్యాయి."

"మీ రంబున్న దేమిటో ఒక్క మాటకూడా బోధపెట్టాలా వాకు!"
"వదలు, వదలు! ఇదుగో, ఏను! ఈ హామీమీద 'చిలువలు చిమకులు' పాట వాయిచటం బ్రహ్మ తరంకూడా కాదు. ఏమంటావో?"

పాట్లు చేత పట్టుకుని పెళ్లన నప్పింది సుబ్బలు.
"అలా నవ్వుకు! నీ మంచికే చెబు తున్నా! రేపుండక్కి మీ ఈ రెళ్లనప్పుడు ఈ హామీతో ఇచ్చేసి మంచిది యాలె య్యారు మెట్లు హామీతో తెచ్చుకో! చక్కగా అన్ని పాటలూ వాయిచుకోవచ్చు!"

సుబ్బలి నవ్వుకోలేదు.
రక్షారుణంగా చూశాడు గుర్తాథం.
ఎలాగో నవ్వుచుకుంది సుబ్బలు.

అవును, "మీ క్లాసునంది చిలు వలు చిమకులేనా? నే వాయిచి చూపిస్తా ఇట్టయిందే!" అని హామీనియ్యే దగ్గ రకు లాక్కుని గడగడ వాయిచి చూపిం చింది సుబ్బలు.

అదేలా చూశాడు గుర్తాథం.
అది చిలువలు చిమకులై గివిపించినా, విభాషయిన చిలువలు చిమకులు మాత్రం కాదు. అదే బాణీలో ఉన్న మరదో పాట అని అతని అనుమానం.

ఆ మాటే సుబ్బలుతో అన్నాడు కూడా.
"హానీ నీ పాటైతే ఏం? అదే బాణీమీద వివిపించిందా లేదా?" అంది సుబ్బలు.

"అదుగో, సువ్వే ఒప్పుకుంటున్నావు చూశావా? అది చిలువలు చిమకులు మాత్రం వచ్చినా కాదు. వాకు తెలుసు. మీ పుట్టింటిమీద అభిమానంకోర్కీ ఏదో 'బాణీ-టణీ' అంటూ పరిపాడదా మని చూస్తున్నావు?" అన్నాడు గుర్తాథం ఓరకంటితో చూస్తూ.

"మరైతే అదేం పాట? మీరే చెప్పండి!" అంది సుబ్బలు.
"అది నా కెలా తెలుస్తుంది? వాయిచినదానివి నీకు తెలియాలి!"
"వరే. మీ ఇష్ట మొచ్చినట్టు సుకోండి!"

వా దేం పోయింది?" అంటూ పోబో యింది సుబ్బలు.

"అగు! కూర్చో!" గదమాయింపాడు గుర్తాథం.
కూర్చుంది సుబ్బలు.
"మళ్లీ వాయిచు!"
వాయిచింది సుబ్బలు—

పాటని మనసులో అనుకుంటూ సుబ్బలు వాయిస్తూన్నదాన్ని దానిలో కొలిచి చూశాడు. పాడుకు పరిగా పరిపాతుంది.

అయితే మాక్ష్మద్యస్త్యగం అతని కళ్లు ఓ గొప్ప యాస్పాన్ని కనిపెట్టి పోలో డిపి చూపించాయి గుర్తాథానికి. "చిలు వలు చిమకు" ఈ అక్షరాలింపటికీ ఒకే మెట్టు ఏడు పాఠ్య నాక్కుతుంది సుబ్బలు.

"వచ్చే మోసం చేదామని చూస్తున్నా పుగా!" అన్నాడు గుర్తాథం.
తెల్లబోయింది సుబ్బలు.
"వేర్వేరు అక్షరాలకి ఒకే మెట్టు నాక్కుతావే?"

"వచ్చేం చెయ్యమన్నారా? అవచ్చి ఒకే స్వర్గంలో ఉన్నాయి మరి!"

"సువ్వ వదమాడో మెట్టుమీదే చిలువలెచ్చి వాయిస్తున్నావంటే, ఆ ఆ ఇ కా లాస్తే అవచ్చి ఎక్కడవాయిస్తావో? వాటినిటికీ మెట్టేనీ?" అన్నాడు గుర్తాథం, 'ఇప్పు డెక్కడికిపోతా' వన్నట్టు మొహం పెట్టి.

వెంటనే మంచం దిగింది సుబ్బలు.
గుర్తాథాన్ని ఏగాదిగా చూపించి పోరి.
అర్థమైందన్నట్టు మొహం పెట్టి,
"ఇదేం టైపుమిష ననుకున్నారా—ఒక మెట్టు ఒక అక్షరమే వలకూనికీ? ఇది సంగీతం! ఇది హామీతో. ఒక్కొక్క మెట్టు ఒక్కొక్క స్వరం వలుకుతుంది. అక్షరాలతో దీనికి సంబం ధం లేదు. ఏ పాటనైనా, ఎక్కడైనా వాయిచవచ్చు. మీ చిలువలు చిమకులు ఈ చివరి మెట్టుమీద వాయిచ వుంటారా? విసండి. . . ఈ మధ్య మెట్టుమీద వాయిచవుంటారా? చిత్రగించండి. . . ఈ మొదట్లో వాయిచవుంటారా? ఊహించండి. . ."

ఆ ఒక్క పాటనే ఆ హామీనియ్యేవో అరడజను చోట్ల వాయిచి వివిపించింది సుబ్బలు. ఒక్కొక్కచోట వాయిస్తుంటే తనని ఒక్కొక్క రంపంతో కోస్తున్నట్లు వి పించింది గుర్తాథానికి.

కాని, అన్నిటికంటే అత న్నెక్కువగా బాధించింది సుబ్బలు వాడేవ డయలా గులు — 'ఇదేం టైపుమిష ననుకున్నారా ఒక మెట్టు ఒక అక్షరమే వలకూనికీ? ఇది సంగీతం! ఇది హామీతో! ఒక్కొక్క మెట్టు ఒక్కొక్క స్వరం వలుకుతుంది! అక్షరాలతో దీనికి సంబం ధం లేదు.

మంచి మర్తాదా లేకుండా, కట్టుకున్న భర్త అన్నెనా లేకుండా ఎంత మొహాన కొట్టినట్టు మాటాడింది? పయోముఖ విషకుంభం! గోముఖ వ్యాఘ్రం! నీ ఓ! అవలు దీన్ని పెళ్లొట్టుటే తప్పు!

తన పోషణలో ఉంటూ, తన ఉప్పు తింటూ, వేరెదుందో లేదో — తననీ, తన టైపురై లటర్నీ ఎలా అవమానించే పిందో? పా! టైపుమిషను గొప్పదానికేం తెలుసు? హామీనియ్యేవో నీ మెట్టుకి నీలి నిలకదా లేదు. ఎప్పుడు ఏం వలుకు తుందో తెలియదు. కాని, టైపురై లర్లో ప్రతి మెట్టుకీ ఒక నీలి ఉన్నది. ఒక మెట్టుని ఎప్పుడు నొక్కినా ఒక అక్షరమే వదుతుంది.

'అయినా దీని వాగుడుతో నాకు వనేమిటి? హామీతో వాయిస్తే గొప్పకాదు! వాయిచిన పాట ఎంత గొప్పదైనా ఇట్టే గాలి కెలి చక్కా పోతుంది. టైపు చేసిన కాగితం అలా కాదు. జాగ్రత్తగా దాచుకుంటే ఎంత కాలమైనా ఉంటుంది. ఒకటకా స్త్రీడుగా టైపు చేస్తే అందుకోనూ సంగీతం వివిపిస్తుంది తప్పులు, తుడుపులు, కాట్టి వేరులు లేకుండా టైపు చేస్తే అందంగా చిత్రలేఖనంకంటే బాగుంటుంది. రేపట్టుంచే అదే నా త్యేయం, అదే నా త్యేయం!' అలా అనుకుంటూ అన్నం తినకుండా వదుకున్నా డా రాత్రి గుర్తాథం. సుబ్బలు వచ్చి ఎంతగానో బ్రతి పూలింది. అయినా విసలేదు, తినలేదు.

"నా మీద కోపం వచ్చిందా?" అంది సుబ్బలు.

"నీ మీద నా కేండు కోపం?" అన్నాడు గుర్తాథం.

"హానీ ఛామంచి హామీతో వాయిచటం మానేస్తే రెండీ!"

"ఎందుకు మానేయ్యటం? వాయిచుకో! కాని, దానిమీద వద్దు. అది మార్చి ఏటై య్యారు మెట్టు. . ." మాట మధ్యలోనే మింగి, "ఏం లేదులే" అంటూ అటు తిరిగి వదుకున్నాడు.

ఈ దృశ్యం అనుక్షణం గుర్తాథం బుర్రలో మెదులుతూ, అతని టైపింగ్ స్త్రీడు వృద్ధి కావటానికి తోడ్పడుతుంది.

మేనేజరు మార్కండేయులుగారు రంధ్రావ్వేషణలో కృతకృత్యులు కాలేక పోయారు. మళ్లీ ఆలోచనలో వడ్డారు.

అసీనులో ఉన్న గుస్తాంధరూ కట్టు గట్టుకుని బయటికి పోతే గుర్తాథం ఒక్కడు మాత్రం టైపు చేసుకుంటూ కూర్చున్నా డన్న మాట! అంత మందిలో కనీసం ఒక్కడేకైనా తనంటే భయం ఉన్నందుకు తనని తనే అభినందించు కున్నాడు.

అవునూ! గుర్తాథంకూడా గుమాస్తా అ యూనియన్లో పట్టుడేపని జ్ఞానకం. మరయితే అత నొక్కడే తనంటే ఎందుకు భయపడుతున్నాడు?

"మీ రిమధ్యన అతన్ని తంపాచేట్టుగా పాట్లు వేశారుగా!" అని వివిపించింది. అదిరిపడ్డారు మార్కండేయులు గారు.

అకాశాణి కాలేంనుకున్నారు.
నిన్నుత్తి కోసం— "ఎవరది?" అని గడ్డించారు.

"చిత్రం! నేను! మీ అంతరాత్మని!"
"నే నెప్పుడూ గుర్తాథాన్ని ఏవాట్టు చెయ్యలేదే!"

"వేశారు, ఈ మధ్య జాకాట్ గా రొచ్చి వచ్చుదు. జ్ఞానకం తెచ్చుకోండి. . ."

అవును! ఆ రోజు బొంబాయి నుంచి జనరల్ మేనేజరు జాకాట్ వచ్చాడు. రాగానే ఫలానా సంగతి తెలియజేస్తూ పాడొస్తోనుకు ఒక తెలుగు టైపుచేసే తీసుకురమ్మన్నాడు గుర్తాథాన్ని. టైపు చేసి రోపలికి పంపించాడు గుర్తాథం. ఆ ఉత్తరాన్ని ఎదంచేత్త అందుకుని, బారెడు దూరంగా పట్టుకుని, కళ్లకోడు, హియరింగ్ ఎయిడే ఒకసారి పర్యుకుని, "హూ ఈజ్ దిస్ ఎక్స్ ట్రాక్టివ్?" అన్నాడు పీరియన్ గా.

సంగతేమిటో అర్థంకాని మార్కండేయులుగారు తెల్లమొహం చేసి, మళ్లీ అంతలోనే అలాంటి మొహం చెయ్యటం తప్పని గ్రహించి, దాని కో

తన పృథ్వయం లోనికి న్యాయంగా చూడగలవాడు, తా నక్కడ చూచినదానిని వ్రాస్తే-ఇక అతనికి పాఠకుల కరవు ఉండనే ఉండదు.

—ఎడ హామీ

నెకినప్పు అడ్డం వెయ్యాలని ప్రయత్నించారు.

“సీ దిస్ తెటర్!” అని ఆ కాగితాన్ని మార్కండేయులుగారి చేతి కిచ్చాడు జాకాబ్.

మాస్టే ఏముంది? ప్రతి వంక్తి తోనూ కనిసం రెండు మాటలైనా “ఎక్స్” అతో కొట్టి వేయబడి ఉన్నాయి.

“ఎక్స్ క్యూజ్ మి, సర్” అని ఆ తెటర్ చేత పుచ్చుకుని, క్రంచరు తలుపు తెరుచుకుని బయటికి వెళ్ళారు మార్కండేయులుగారు.

నలాసరి గుర్తాథం దగ్గరి కెళ్ళి, “ఈ ఎక్స్ క్యూజ్ ఏమిటయ్యా, గుర్తాథం, అసభ్యంగా వికారం పుట్టుకొచ్చేట్టు? ఆ? జనరల్ మేనేజరుగా రెమన్నాడ్ తెలుసా? ఎవరి ఎక్స్ ట్రైవీస్టూ అప్పాడు!” అన్నాడు.

“చిన్నచిన్న ప్రిన్సిపల్స్ గుత్తులొస్తేనూ సరివేళానండీ!” అన్నాడు గుర్తాథం, కాస్త నొచ్చుకుంటూ.

“చిన్న చిన్న తప్పులైతే సరి చెయ్యక పోయినా ఫర్వాలేదయ్యా? గబగబా వదిలే టప్పుడు ప్రిన్సిపల్ గా అదీ సరిగ్గా ఉండాలేదా అని ఎవరు చూడొచ్చారా? తెలుగు టైపు చేస్తే ఎలా ఉండాలి? అందంగా ముద్దొచ్చేట్టుండదమ్మా? చూడగానే సంతకం చెయ్య బుద్ధవద్దా? భలే వాడివే! చాలాళ్ళే! మళ్ళీ జాగ్రత్తగా టైపు చేసి పంపించు. నీటుగా, అందంగా ఉండాలి, తెలిసిందా? ఉం, కావీ!”

అంతా కళ్ళముందు మెదిలింది మార్కండేయులుగారికి.

‘నే పెట్టినవి ఏమాటా?’ అని అశ్రుకన్నావారు మార్కండేయులుగారు.

“అవును, ఏమాటా!” అని హాసించింది అంతరాత్మ.

“ఏ నీ!” అని చంకలు కొట్టుకున్నారు మార్కండేయులుగారు.

అయితే తను పెట్టిన ఏమాటా ప్రభావం అప్పు మాట ఇదంతా!

తమదగ్గ గుర్తాథం అద్భుతంగా టైపు చేసేస్తున్నాడు. రోజూ ఏళ్ళ కాగితాలు కొట్టి అవతం పోస్తున్నాడు. ప్రతి తెలుసూ, స్టేట్ మెంటూ నీటుగా ఫోటో తీసి ట్టుంటుంది. తను ఇలా సంతకం చేసి అలా తోసి పోలేస్తున్నాడు. సమస్యే చావకా తెలిపిపోతున్నాయి. తోలిడంత పెండింగ్ క్లియర్ పోతుంది.

ఇన్ని జరుగుతుంటే పాదాసీమి మాస్టూ ఊరుకుంటుందా?

చస్తే ఊరుకోడు! వెంటనే ప్రమాదం ఏర్పేస్తుంది తనకి. వద్దన్నా తినుకోచ్చి అంటుంటుంది.

మార్కండేయులు

42

© First Features

మొదటి గుండె మార్పిడి

మొదటిసారిగా గుండె మార్పిడి చేసేవారు డాక్టర్ క్రిస్టియన్ బెర్నార్డ్. అయిన దక్షిణాఫ్రికా వర్తన్. కేటాన్ లాని గ్రూ-టెమూర్ అనుపత్తితో ఇది జరిగింది.

లూయీ గాన్ కెన్సీ అనే లోకు వర్తకుడు (56 ఏళ్ళ) గుండె బణ్ణుతో చావు బదుతుర్ల ఉన్నాడు. మంచి గుండె ఏమో ఒక బాట ప్రమాదంలో తల వదిలిపోయిన 25 ఏళ్ళ డెన్ డాక్టర్ ది. అతను చనిపోగానే ఆ గుండెను ఇతనికి అనుర్పాలి గనుక శస్త్ర చికిత్స అతివేగంగా జరుగవలసి వచ్చింది. ఎన్నో మందులు ఇచ్చారు. శస్త్ర చికిత్స పూర్తి అయింది.

ఆరో రోజు రోగి ఎంతో బాగున్నాడు కానీ మరొక అయిదు రోజులకు అతని శ్వాసకోశంలో బణ్ణు అరంభమైంది. అందులో శస్త్ర చికిత్స తర్వాత 18 రోజులకు ఆ రోగి చనిపోయాడు.

అఖరు క్షణం దాకా క్రోత్తగా అమర్చిన గుండెకాదు చక్కగా పనిచేస్తూనే ఉంది.

అవ రిపాటికి అర్థం వచ్చేస్తూ తెలియదు. తెలిస్తే అర్జెంటుగా తనకు కురిసేంది దే కమ్మా? అని పిచ్చి అనుభవం రావడం.

అయితే తను స్వార్థవరుడు కాదు. ఏ గుర్తాథం మూకారం లేకపోతే ఇదంతా సాధ్యమయ్యేది కాదో, ఆ గుర్తాథాన్ని వృద్ధిలోకి తీసుకురావటం తన కర్తవ్యమని తనకు తెలుసు. ఈ కర్తవ్యం నెరవేరే ఏర్పాటుకూడా ఇదివరకే చేసి ఉంచాడు తను. ఈ సంగతి గుర్తాథానికి ఇంకా

కురిసేంది దే కమ్మా? అని పిచ్చి అనుభవం రావడం.

ఒక కంట్స్ ఓ చిన్న అనందబాష్పం ఉడికింది మార్కండేయులుగారికి. భరించలేక తుడిచేసుకున్నారు. మరో కమ్మ అదిరింది. “అబ్బో” అనుకున్నారు. పొంగి పోయారు. మరుక్షణంలో అనుమానం వచ్చింది, ‘అదిరింది ఏ కమ్మా? అనందబాష్పం

చున్న జ్ఞానకం రావడం. కానీ పోలింపిం, ఇలా అలోపించలేక, అదిరింది కుడిచేయై అయి ఉంటుందిరే అనుకున్నారు. కాకపోతే, తనకు ప్రమాదం రావో తుంటే ఎడంకమ్మ ఎలా అదురుతుంది? అలోపవో వడిపోయి అనలు సంగతి మరిచిపోతున్నట్టు గ్రహించారు.

కాళ్ళ మీద బరుగుతూండోంది అంటింకం వారు.

అనిష్టిత నీం మారినట్లు లేదు. ఇంకాకాళ్ళాననే అంతా ప్రశాంతంగా ఉంది. గుర్తుకం తెచ్చుకున్నామే చేస్తున్నామని అట్టం తప్పితే మరేం విషయం లేదు.

సరే! దీక్షలే అదే ఆవుతూంది తలుపు తెరచోయారు.

అసలు కట్టం పాతాల్తుగా అని వెయింది.

తలుపు తెరవటం మానేసి భుక్తులీ ముడిచేశారు మార్కండేయులుగారు. అంటింకంవారి.

తెచ్చుకున్నారోని కాగితాల పట్టణం లాగే, వాటి వద్దనున్న కర్మను పేరకర్మ పేసి పక్కన పడేసి, ఓ గుండునుండి పీసుకుని చేతిలోని కాగితానికి గుచ్చుచూ కుర్చీలోంచి లేచారు గుర్తుకం.

ఇంకామీలా అతన్నే కవిపెట్టి చూస్తూన్న గుమాస్తాండందరూ ఈ దిశాంచని నిరీక్షామాని కళ్ళకర్మయారు. ఒకరి మొహం లోకరు చూసుకున్నారు. ఎవరి మొహంలో చూసినా నిరాశ!

"అలా లేచి నుంచున్నాడేం, మేకల్లే? పుస్తాచిప్పిపోతా దనరూ?" అని గోణి గారు, పచ్చి ఏడు రిత్తులు కాబోతున్న ఓ సోపయాలుగారు.

అందరి కళ్ళూ సోదాలు తెప్పించిన చందాత్రాపుకేసి తిరిగాయి. ఒకరిద్దరు అతన్ని మోచేతులతో పాడుస్తూ ఏదో గోణిగారు. పచ్చి వెంకటా య గొంతుకలో వడ్డట్లయిం దళవికి.

మిడిగుడ్డు వేసుకుని అటూ ఇటూ చూడసాగాడు చందాత్రాపు.

మోచేతి పో తెట్టువయ్యాం.

'ఇహ తప్పదుగావస్తురా దేముడా' అనుకుంటూ భయంగా గుర్తుకంవేపు వడిచా దళమ.

గుర్తుకం అతన్ని గమనించకుండా తను తెచ్చు చేసిన కాగితాల మొత్తం లెక్కొస్తున్నాడు.

చందాత్రాపు దైర్యం చిక్కబట్టుకుని, "మీరు స్వపాత్రే...సోతాచి. . ." అన్నాడు. ఆ తరవాత నోరు వెళ్ళలేదు.

"... పోతానని ఎవరు చెప్పారు మీకూ?" గిద్దించారు గుర్తుకం, అతని కళ్ళలోకి నూటిగా చూస్తూ.

కంగారు పడిపోయి రెండడుగులు వెనక్కోశాడు చందాత్రాపు. మళ్ళీ మరి కాస్త దైర్యం తెచ్చుకుని, "మీ కోసం రెండు దళన్ల సోదాకాయలు తెప్పించాం చందాలేసుకుని మంచి వనరువు కాయలు" అన్నాడు.

అవునవ్వుట్టు చూశా రందరూ.

వనర్షుల్ గా గైలాగు చెప్పిందింది వింది గుర్తుకానికి.

"వేయి కరణలన్నుళ్ళే! తెచ్చు చెయ్యటం కోసమే పుట్టాను. కాస్త కీ కూస్తకీ మీ రనుకున్నట్లు పుస్తాచిప్పి సోయవాళ్ళే కామ. ఇప్పొళ్ళగా అలక్కం చెయ్యబయతువు తెచ్చిపట్ట అనే ఉద్యోగికి ఒక గారవస్తావం ఇప్పించటమే వార్యయిం! తెలిసిందా? ఈ వనర్షుల్ గైలాగుని మీ వనరువు కాయలలో కలపాసుకుని తో గుక్కెదూ పుచ్చు కాండీ! బాగుపడతారు!" అని తన తెచ్చు చేసిన కాగితాలన్నీ కట్టగట్టి పుచ్చుకుని మేనేజరు మార్కండేయుల వారి సన్నిధికి చేరాడు. అతనివెనకే చేంబరు తలుపు దళున్న మూసుకుంది.

చెత్తిమీద పెద్ద బరువు దించేసి నట్టయింది మార్కండేయులవారికి.

క్తుంయే! . . క్తుంయే!"

మార్కండేయులుగారు కంగారుపడ సాగారు. మళ్ళీ డిసిప్లీన్ తగింది సోతాం వీ ఆఫీసులో అని వాపోయారు.

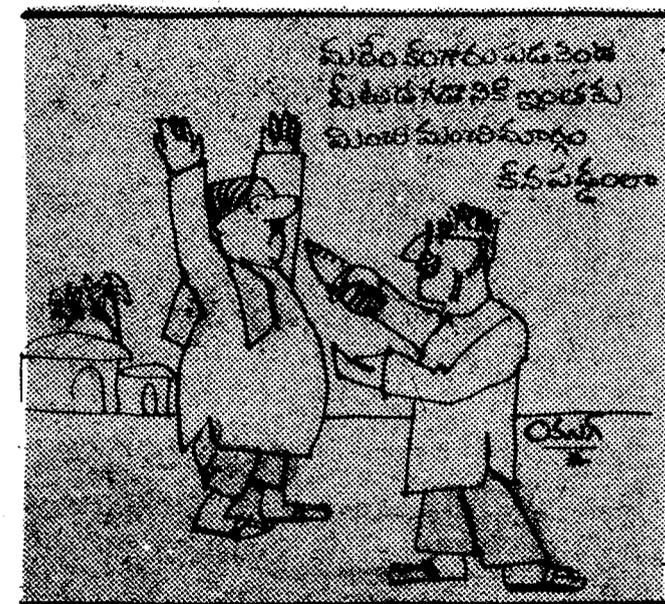
"అయినా, ఆ క్తుంయే క్తుంయే లేనిపోయే?" అని వాకబు చేశారు.

"నాదాంట్! తో గుక్కెదూ పుచ్చు కుండువారల్లే ఉంది" అన్నాడు గుర్తు కం.

"ఏమిటి! సారయే! హో గాడ్! హో గాడ్, వాట్ కెన్నె దూ? (పునీకాల్ పునీ కాల్ బాడో అన్నాడు) ఎంత బరితెగిం చేశారోయే?"

"అట్టే! సారా కాదురెండీ. వట్టి సదాలే!"

"అంతేగా! పానీ, రక్తింకావో! ఏదో వావీలే! మన తెండుకు! అం, అప్పీ తెచ్చు చేశవల్లే ఉండే! వెరి గుడ్! ఏ కో

మొదటి పేరాగారు పడుతుంటే పుస్తాచిప్పి సోతాచి యుండేమీ పుస్తాచిప్పి ముందరినూ అట్టింకం కేవలంకేవలం

బల్లతంమీద పేరుకున్న చమలంతా జేబురుమాలుతో తుడుచుకుంటూ ఉత్సాహంతో కూడిన చిరునవ్వుతో మెల్లిగా— "అవోయే! రా, రా! కూర్చో! అందరూ ఇక్కడే ఉవ్వారల్లే ఉండే! ఎక్కడికైనా తిరణం కెళ్ళిపోయారేమో అనుకున్నా" అన్నాడు.

పాతాల్తుగా తిరణం గోం వివద సాగింది. కేళు, ఈలలు, గుడ్డులు. . .

"ఒకటి కాదు, రెండు కాదు, రెండు దళన్ల సోదాలో?"

"ఇంకా రూపి యరకై నైన లేం చేశావో?"

"తప్పండి. . . కొట్టండి. జేబులో వేసుకున్నాడల్లే ఉంది. తేకగా దొరికే. . ."

"రంగయ్య! కాట్టు!"

తుభవారై చెప్పనా? మన ఆఫీసులో పని ఎక్కూకైపోతే ఇంకో తెచ్చిస్తుని అదనంగా వేసుకోవచ్చారు కదూ, మన హెడ్డాఫీసువారు! అందుకు వేనే మన్నావో తెలుసా? ఇంకో తెచ్చిస్తుని అదనంగా వేసేబదులు ఇప్పుడున్న తెచ్చిస్తుకే మరో రెండు ఇంక్రిమెంట్ ల్లవచ్చు. అత నీ మధ్యన అద్యుతంగా తెచ్చు చేసేస్తున్నాడూ అన్నాను. అలా అని ఈమధ్య నా (లో జల్నాడే హెడ్డాఫీసుకు పెర్మనల్ గా, కాన్సిడెన్షల్ గా రాకాసులే! ఈవేకో లేపో వరేవంటూ ఆర్డరు రావచ్చు!" చిరు నవ్వుతో అన్నారు మార్కండేయులుగారు.

ఎగిరి గంతేశాడు గుర్తుకం. "అనిజంగానా, సారీ! మీకు మేనే మేనే తాంక్యూ, సారీ! నా సంతోషం

నాకు తెండిక్రిమెంట్ ల్లోస్తున్నా యని కాదు. తెచ్చిస్తు అనేవాడికి తగిన గౌరవం ఉక్కుతోందనీ!" కుసి అన్నాడు, తన భార్య సుబ్బుంకీష్టిని తలుచుకుంటూ.

కుసి తగిన తరవాత "మీకు దేమిట మేలు చేస్తాడు, సారీ!" అనికూడా అన్నాడు.

"నా కెలాగూ ప్రమోషన్ లాబోలోం దళుకుంటాలే" అన్నారు మార్కండే యులుగారు, కుర్చీలో నవ్వా మెప్పి వాటూతూ.

"హెన్స్!" అంటూ తలుపు లోనుకుని లోవరి కొచ్చాడు సోఫీమన్.

మార్కండేయులుగారి మొహం చేలంతయింది.

గుర్తుకం మొహం అట్టంతయింది. అది రిజిస్టర్డ్ తెలుగు సంతకం చేసి మార్కండేయులుగారిలోంచి అందుకుని చించారు. చదివారు.

శివరక్షణ కోల్పోయిన తావం వారి మొహంలో చిందింది.

గుర్తుకం గుండె కొట్టుకోనా, పడ్డా అని మధనపడసాగింది.

ఉత్తరంపై గుర్తుకం చేరి కిచ్చారు మార్కండేయులుగారు.

అది జనరల్ మేనేజరు జాకాబ్ మార్కండేయులవారికి పెర్మనల్ గా వ్రాసిన లేఖ.

"ప్రియమై న ప్రీమార్కండేయులూ!

ఇటీవలి కాలంలో మీ ఆఫీసుకు సంబంధించిన ఏ వ్యవహారమూ పరిగా జరగటం లేదని నా కర్మ వస్తుతూంది. మీ ఆఫీసులో అందరికీ— మీలో నవో— అక్షరం బరిసి పోయిందని తెలుస్తూంది. ఇందుకు బుజువుగా మీ ఆఫీసునుంచి నాకు ఈవేళే అందిన ఒక ఉత్తరం జతపరిచి పంపుతున్నాను. అందులో మొట్టమొదటి 'డియర్ సర్' (ప్రియమైన అయ్యా) కు బదులుగా 'డెయ్ సర్' (చెవిటి అయ్యా) అని తెచ్చు చెయ్యబడి ఉంది. మీ తెచ్చిస్తు ఒక్క తెలియక అలా తెచ్చుచేస్తే కళ్ళ మూసుకుని మీ రెలా సంతకం చేశారో అర్థం కాకుండా ఉంది.

ఏదీ ఏమైనా నేను దీన్ని మీ రిద్దరూ చేరి బుద్ధిపూర్వకంగా నాకు చేసిన అవమానంగా భావించుకుంటున్నాను. తప్పతిరంగా మీ ఇద్దరికీ చేరి రెండు ఇంక్రిమెంట్లూ కోసమేస్తున్నాను.

ఈ ఉత్తరం అందిన వెంటనే అలా అందినట్లు తిరుగు పత్రాతో తెలియపరచ గలరు.

ఇట్లు జాకాబ్ జనరల్ మేనేజరు." ✂